

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemana velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 40.

✓ Ljubljani, v petek 19. februvarija 1892.

Letnik XX.

Donavska parobrodna družba.

III.

Stvar je sicer dognana v državnem zboru, vendar se nam zdi vredno, da še katero rečemo o tej družbi, katera je bila nekaj let molzna krava raznim spekulantom, dokler se neso izpraznile jasli.

Najbolj živo, morda preživo je opisal dunajski državni poslanec dr. Lueger agenturstvo te družbe. Rekel je mej drugim:

Te agenture so pravo za pravo rakova bolezen te družbe. Glavne agenture so tvrdke Kohn in Mittler na Dunaju, Pollak in tovariši v Budimpešti in Glücklich v Galaču. (Imena kažejo, da so pradedje teh mož šli skozi Rudeče morje. Op. pis.) Ti so primeroma v kratkem času postali milijonarji, podonavska družba pa je ubožala. Te agenture so požrle družbeno mast in meso in — ker taki ljudje ničesa ne puste — požrle bodo tudi kosti. Gotovo pa bodo pogoltnile naših pet milijonov. Nato govornik pripoveduje zgodovino spedijske agenture v Galaču. Slabo gospodarstvo tvrdke Glücklich je hotel odkriti neki Chvoika, uradnik parobrodne družbe. Glücklich je namreč delal v tajnem sporazumljenju z nekaterimi višjimi uradniki ter vso trgovino od Galača do Brajle si prisvojil. Vse blago od Galača do Brajle se je prevažalo na imče spediterja Glücklicha.

Dalje je dr. Lueger prečital več pisem, katere je Chvoika izročil nadzorniku Mayerju. Iz teh pisem se razvidi, da so bili sporazumljeni Glücklich in nekateri uradniki družbe. Ker se je Chvoika v Galaču ustavljal sleparstvu, premestili so ga v Brajlo. „Ali ni kaznjiva podpora“ — pravi dalje govornik — „da je velike trgovce, ki bi bili radi na več let sklenili pogodbe z družbo in se zadovoljili le s polovico refakcij, nadzornik Etienne zavrnil in jim pokazal pot k Glücklichu? (Velik nemir v zbornici.) In ta Etienne je danes glavni nadzornik na Dunaju, prijatelj Karola Glücklicha gospod Lazarič pa je tarifni načelnik na Dunaju. (Klici na skrajni levici

in pri Mladočehih: Skandal! To je goljufija, tatvina!) Nova uprava družbe, katero nekateri tako hvalijo, pa ni pričela nobene preiskave. Nekaj pa je vendar storila nova uprava. Ko je imel imenovani nadzornik Mayer v rokah akte, iz katerih bi se moglo dokazati kaznjivo sporazumljenje med Etienne-om in Glücklichom, takoj so Chvoiko upokojili. Novi predsednik družbe, baron Banhans, je odgovoril na pismo Chvoikovo, zakaj so ga odslovili, da ga ne more sprejeti, ker stvar je že rešena. Ko bi bil Chvoika kradel z Glücklichom, morda bi bil danes ravnatelj družbi. (Burna pohvala na skrajni levici in pri Mladočehih. Predsednik govornika pokliče k redu.)

To je torej nova uprava. Da pa je tudi norec v tej žalostni, so tudi troške znižali, in sicer pisarniške potrebe od 3 na 2 gld.; uradnikom so prečrtali troške za milo. (Smeh.) Gotovo je ravnateljstvo mislilo, da uradniki pri družbi, kjer je vse umazano, ne potrebujejo mila.“ (Smeh in pohvala.)

Naveli smo le nekaj odstavkov iz govora dr. Luegerja. Odgovarjali so mu mnogi govorniki, med njimi tudi vladni zastopnik vitez Bažant. Po naših mislih pa ti govorniki neso popolnem ovrgli dr. Luegerja trditve. Tudi mi priznamo, da zna dr. Lueger kot jezičen pravdnik tudi iz mušice narediti slona, vendar pa mora vlada brez vsega ozira gledati na prste upravi donavske parobrodne družbe, tudi ko bi bila le polovica tega resnična, kar je povedal dr. Lueger. Sicer pa se za kulisami govori še mnogo več. Minister sam je priznal napake in nerednosti, torej je tudi vestna dolžnost vseh krogov, da prav porabijo pet milijonov, katere je dovolil državni zbor.

Brazilijska.

Ko je izgnani cesar braziljski jednoč v neki londonski tovarni ogledaval različne stroje, opomni strojevodja o nekem stroju, da naredi v minuti 250 revolucij — hotel je reči, da se 250krat obrne v

minuti. „No, to je še hujše — pravi na to cesar — kakor v Braziliji.“ Besede so označilne za najnovejšo republiko.

Pred seboj imamo več listov v Št. Paulu v Braziliji izhajajočega nemškega časopisa „Freie Presse“. Iz zanimivega berila posnamemo, kako žalostne razmere so v tistem delu Amerike, ki bode marsikomu naših ljudij ostal v neprijetnem spominu, vsem tistim, ki so bili še vendar tako srečni, da so se mogli vrniti v domovino. Mnogo slovenskih rojakov bo tam pokopanih.

Brazilijska je sedaj to, kar je bila Francija pred 100 leti. Prostozidarji, ki so zatrli legalno vlado, so so mislili, da bodo raj predstavili v Brazilijo. Ali upor še nikoli prida ni bil, sin njegov je zopet upor in hči njegova revolucija. Zginilo je vse spoštovanje in pokorščina do oblasti, kar čez noč se porajajo stranke, ki druga drugi kopljejo grobove. Ljudstvo je zbegano, samo ne vé, koga bi poslušalo.

Na dnevnem redu so ljudske veselice, razsvetljave, pa ob enem krvavi izgrede. V privatnem pismu je pisal nekdo: Ko se zjutraj zbudim, je bil mojemu stanovanju nasproti velik pretep. Bilo je nekaj mrtvih, več ranjenih. Res, dobro jutro. — Tudi politični umori niso kaj novega. Danes meni, jutri tebi — ta obsodba je zapisana braziljskim državnikom.

Razume se, da vsled tacihi okoliščini silno trpi gmotno stanje dežele. Med uradnike zašla je korupcija, da goljufa, kdor more. Največja nesreča je, da se vojaštvo meša v politiko. Prvi vstajniki so sami s pomočjo bajonetov prišli na krmilo, a ravno ti bajoneti njim zdaj presedajo in morajo računati z njimi. Na ta način je armada prišla ob disciplino, in zdaj je nevarna, ker vé in čuti, da jo potrebujejo.

Finance državne hiražo vidno. Naš izvirnik pravi: Še nobena družin manjših republik okrog nas ni primeroma tako hitro prišla na psa, kakor bogata Brazilija. Drugod potrebujejo 7—8 let, da

LISTEK

Vprašanje za oskrbovanje vode na Notranjskem.

(Spisal kulturni inženjer A. Čadež.)

Mnogo je Notranjsko trpelo že večkrat radi pomanjkanja vode; zatoraj hočem tu nekaj besed izpregovoriti o tej važni stvari, za katero se naši prizadeti krogi sedaj bolj nego kdaj zanimajo in si želé umno napravljenih vodnjakov.

Bodi mi dovoljeno opozoriti svoje sodeželane na dobavo vode po izvrtanih vodnjakih.

Dobava vode iz globočine naše zemlje s tako imenovanimi arteškimi vodnjaki imela bi — ako je upati, da se more voda brez posebnih sil, namreč iz ne prevelike globočine izvrtati — to dobro, da je tako dobljena voda čista, brez organskih zmesij in imela bi še sama morda toliko moč, da bi se mogla rabiti brez kake druge trombe ali pumpe.

Način z vrtanjem vodno osrčje naše zemlje prebijati, je starodaven in že Kitajci so umeli v najstarejšem veku navrtavanje vodnih žil v zemlji.

V Evropi so bili izvrtani vodnjaki tudi že predavno v rabi, posebnov solinah, za dobivanje solne

vode, kakor je vodnjak pri Badenskem Solnominstu, ki je bil v tridesetletni vojski zasut in še l. 1832 zopet odkopan.

Najstarejši tak vodnjak za sladko vodo je bil napravljen v mestu Kalé (Calais) okolu leta 1200. Na Francoskem imenujejo jih po nekdanji grofovini Artois, kjer so se v novejšem času najprve zopet rabili „arteški vodnjaki“. To ime je tudi na Avstrijskem sploh v rabi, ako prav je beseda „izvrtani vodnjaki“ bolj primerna.

Izvrtane luknje pri arteških vodnjakih imajo le nekaj decimetrov v premeru, a globočina je mnogokrat velika. Vrtajo se luknje z dleti ali svedri različnih oblik, ki so na jednom koncu na železnem drogu, kateri se, kakor potreba, ali podaljša ali skrajša, ali so pa le na kaki trvi privezani. Izvrtane luknje pa se morajo zavarovati skoraj v celi globočini s podlago, da se zabrani pesip.

Vrtanje teh vodnjakov je odvisno premnogokrat od slučajnosti in ne da se napraviti proračun, kakor se tudi ne more konstatovati kvaliteta in kvantiteta vode. Tudi daje včasih kak izvrtani vodnjak začetkoma premnogo vode, če se pa v obližju vodnjaka prebivalstvo pomnoži, če se sezida tam več poslopij ali se celó več vodnjakov napravi, dogodi se, da usahuje bolj in bolj prvotni vodnjak.

Ko bi se napravilo za oskrbovanje kakega selišča z vodo več po celem površju razdeljenih izvrtanih vodnjakov, bilo bi že radi tega to nevarno, ker bi bili vsi ti vodnjaki izvrtani v enem in tistem ozemlju in bi bili eden od družega odvisni, kakor bi tudi že napravljenim sesalnim vodnjakom odvzeli popolnoma vodo. Izvrtane vode tudi ne bi v vseh slučajih hidrostatični pritisek na površje gnal in treba bi bilo premnogokrat rabiti pri izvrtanih vodnjakih še posebnih sesalnih priprav.

Voda, ki se dobiva iz izvrtanih vodnjakov, je velikokrat zmešana z mineralnimi snovmi tako, da ni užitna in rabna pri marsikateri obrtnosti; dalje je voda iz nekake globočine pretopla, da že radi tega ni pitna.

Da je istina, kar sem povedal o izvrtanih vodnjakih, hočem še z nekaterimi fakti podpreti, s katerimi bode najbolj očitno dokazano, da naprave izvrtanih vodnjakov za oskrbovanje kakega kraja z vodo v smislu našega časa nikjer in pod nobenimi pogoji ne moremo priporočati.

Blizu Pariza začel se je leta 1833 pri klavnici v Greneli arteški vodnjak vrtati in naposled so še le po mnogih težavah leta 1841 dobili vode v globočini 548 metrov. Ta vodnjak je dajal 600—800 litrov vode vsako minuto.

pridejo na kant, pri nas v dveh letih visimo nad propadom. Vlada si hoče pomagati z visoko carino, katero naklada na tuje izdelke, ali vsled tega se neti nejevolja med trgovci.

Znano je, koliko Evropejcev se je že izselilo ali se še izseljuje v Brazilijo. Neki nemški list piše, da tamošnja vlada nikakor ne stori za izseljence tega, kar je obetala. Veliko odredob ostane le na papirju. Za „priseljence“ imajo v Rio de Janeiru velikansko poslopje. Časniško sporočilo od 4. januarja l. l. pravi, da jih je bilo v tej „kasarni“ tedaj nič manj kakor 4841, došlo je novih 630, odšlo 705. Mislimo si lahko, kakov nered in nesnaga mora biti tu notri.

Na podlagi teh podatkov ni težko sklepati o stanju naših ameriških izseljencev. Slovenski kmet, če pride tje, se gotovo ne bo vtikal v politiko, vesel bo, če pride h kruhu in zasluži kak krajcar, da se povrne s časom domov. Ali ročice mu vendar ne cvetó.

Ni nam znano, kako so cerkvene reči vrejene. Dobro gotovo ne, duh prostozidarstva je brez dvoma razširjen tudi med nižje ljudstvo. Vsaj list, kateri smo prej imenovali, je protestantski in prostozidarski, poln zlobnih in sarkastičnih napadov na sv. očeta papeža. Ne bo ga ravno veliko Slovencev bralo, ali nekateri ga bodo vendar, ker se morajo naslanjati na nemščino. Tako bo marsikdo v Ameriki zastoj iskal časnih zakladov, zgubil pa bo ob enem še svojo vero.

Politični pregled.

V Ljubljani, 19. februarija.

Notranje dežele.

Grof Schönborn se je bajé izrazil, da bode odstopil, ako češki veleposestniki ne bodo podpirali sprave. On od svojega stališča v tej stvari ne more odstopiti. Tako poroča „Gazeta Polska“. To vest so pa najbrž razširili le liberalni krogi, da bi vplivali na konservativne veleposestnike. Da si pa vlada prizadeva pridobiti veleposestnike za dunajske punkcije, je pa pač resnično. Sedaj sta bajé v tej zadevi na Dunaju češki namestnik grof Thun in pa deželni vrhovni maršal knez Lobkovic in se pogajata z vlado.

Najvišje skupno računščice. Poslednji čas se razširjajo vesti, da barona Pražaka v ministerstvu zamenj nek konservativen češki veleposestnik. Pražak bode pa, kakor je izvedel „Hlas Naroda“, postal predsednik skupnemu najvišjemu računščicu, kateremu mestu se je odrekel Plener. Avstrijski Slovani pač ne morejo biti veseli, če Pražak izstopi iz ministristva, kajti njegov naslednik nam ne bode tako naklonjen. Slovenci smo največ dosegli, ko je on vodil pravosodno ministerstvo. Levičarjem bi pa bilo s tako premembo ustrezno, kajti znebili bi se za Dunajevskim najrevnejšega nasprotnika. Baron Pražak se je pa morda že naveličal političnega življenja, posebno ker se njegovo delovanje premalo priznava od nekaterih zastopnikov češkega naroda, in ga Mladočehi napadajo pri vsaki priliki.

Mlado- in Staročehi. Mladočehi hočejo začeti novo agitacijo proti Staročehom po deželi, ker niso odložili mandator. Mladočehski klub v Smihovem je že sklenil protest proti sklepom shoda staročehskih poslancev. V tem klubu je posebno

mladočehski profesor Schmidt zabavljal proti Staročehom in veleposestnikom. Jezil se je, da so Staročehi poprej se pogajali z veleposestniki, nego so o tej stvari vprašali mnenje svojih volilcev. Ta jeza je pač smešna. Vsakdo vé, da večkrat ni mogoče o vsaki stvari vprašati volilcev in se marsikaka stvar ne sme obesati kar na veliki zvon. Kdo vé, če bi veleposestniki bili hoteli še se pogajati s Staročehi, ko bi se ti ne upali sami brez vprašanja volilcev storiti nobenega koraka. Nova agitacija proti Staročehom pa ima v prvi vrsti namen, prikriti mladočehske nevspehe.

Kazenski odsek. Profesor Zucker, ki je voljen nedavno od praške trgovske zbornice v državni zbor, je znan kot dober pravnik. V mladočehskem klubu se je zaradi tega bila izprožila misel, da bi kak mladočehski član kazenskega odseka izstopil iz tega odseka in bi vóoj volili dr. Zuckra. V klubu se pa o tem niso mogli sporazumeti, ker noben odsekov član ni hotel odstopiti. Sedaj se govori, da dr. Zuckru naredi prostor grof Belcredi.

Ogersko. Poleg ministra pri kraljevem dvoru so sedaj še trije ogerski ministri na Dunaju. Posvetujejo se o prestolnem govoru, s katerim se otvori državni zbor v ponedeljek. Jutri pojde cesar v Budimpešto in se povrne po slovesnem otvorjenju državnega zbora zopet na Dunaj.

Vnanje države.

Nemčija. Agitacijo proti šolski predlogi nadaljujejo liberalci z vso silo. Posebno se sklicujejo na to, da se je proti šolski predlogi izreklo nekaj vseučilišč. Zlasti izjavi berlinskega vseučilišča pripisujejo v liberalnih krogih velik pomen, ker jo je podpisalo nekaj bogoslovskih profesorjev. Kdor pozna razmere po nemških vseučiliščih, takim peticijam ne bode pripisoval posebnega pomena. Mnogi protestantski bogoslovci, posebno po vseučiliščih, imajo ravno tako brezverske nazore, kakor drugi profesorji. Odkar je Luter proglasil svobodno razlaganje svetega pisma, protestantski bogoslovci nemojo nobenih stalnih načel in so mnogi že popolnoma zašli od kristjanstva. Seveda taki moške podpišejo vam vsako peticijo, ki je naperjena proti veri. Sicer pa tudi protestante slepi sovraštvo do katoliške cerkve. Mnogi so samo zaradi tega proti šolski predlogi, ker bi bila tudi v korist katoliški cerkvi.

Francija. V nedeljo je v Parizu prostozidarska loža „Justice“ imela svojo obletnico. Tej slavnosti je predsedoval predsednik zbornice, Floquet, ki je v daljšem govoru pozivljaj prostozidarje na boj proti sovražnikom svobodnega mišljenja in proti clerikalni reakciji. Spominjal jih je, da je letos sto let, ko je v Franciji palo kraljestvo in se osnovala prva republika. Govoril je tudi proti veri. Ta govor je nam pokazal, kak mož je Floquet, in naravnost čuditi se moramo, da tak mož more biti predsednik zbornice v katoliški Franciji. Če se bodo republikani dali voditi od takih mož, ki se javno priznavajo za prostozidarje, torej za nasprotnike cerkve, potem pač ni mogoče, da bi duhovščina podpirala republikansko vlado. Posebno sedaj bi od Floqueta ne bili pričakovali takega govora, ko so francoski kardinali se izjavili, da neso zoper republikansko vladno obliko.

Rumunija. Tudi volitve za senat so v Rumuniji vršé za vlado ugodno. V prvem volilnem kolegiju je voljenih 42 vladnih pristašev, 9 opozicijske in 9 je ožjih volitev. Ta izid je baš zaradi tega pomenljiv, ker se je opozicija posebno zanašala na volitve v senat. Zbornici ste se zaradi tega morali razpustiti, ker se zbornica poslancev in senat nista vjemala po političnih nazorih in zatorej vlada ni mogla izvesti nobenih večjih reform.

Makedonija. „Novosti“ vedó povedati o nekem gibanju v Makedoniji in pripovedujejo o av-

strijski agitaciji. Kakor je bila 1875. leta Avstrija spuntala Hercegovino, tako hoče sedaj Makedonijo. Namen ruskega lista je jasen. Napravil bi rad kak razpor mej Turčijo in Avstrijo. Sicer pa moramo opomniti, da se nam pisava tega lista čudna zdi. Dosedaj so ruski listi vedno trdili, da so se tedaj balkanski Slovani bili spuntali, ker jih je Turčija zatirala, in Rusija je bila začela celó vojno za njih osvobodjenje. Sedaj se pa nakrat govori o tujih agitacijah?

Šveica. Curiška vlada je predlagala kantonskemu svetu, da se osnuje pisarna za nadzorovanje tujecev. Ta pisarna bode imela posebno paziti na anarhiste in inozemske policijske vohune. Vladni predlog je bil vsprejet. Debat o njem je bila precej burna. Posebno so socialisti ugovarjali osnovi take pisarne.

Norvegija. V Kristijaniji je umrl bivši norveški ministerski predsednik Ivan Sverdrup. Pokojnik je bil rojen 1816. leta na gradu Jarlsbergu, kjer je bil njegov oče oskrbnik. Dopršivši študije je 1841. leta postal odvetnik. Deset let pozneje je bil voljen v drugo norveško zbornico, v kateri je ostal do smrti. Kmalu je postal vodja radikalne kmetijske stranke. Znan je postal posebno 1883 leta, ko je spravlil s pomočjo svoje stranke vse ministerstvo na zatožno klop proti volji kraljevi. Ker so obsojeni ministri morali odstopiti, je on prevzel vlado. Kmalu je pa spoznal, da s preradikalno politiko ne gre in je začel zmerneje postopati. Zato se je pa zameril mnogim radikalcem. Po novih volitvah vlani je moral odstopiti in radikalni Steen je prevzel vladanje.

Izvirni dopisi.

Iz Podpeči pri Ljubljani, 16. febr. (Naglost ni dobra.) Odkladki so tudi odpadki, veli stari pregovor, ki je povsem resničen. Osobito se preobčutno vresničuje ne le samo za nas Podpečane, marveč tudi za druge daleč okolu bivajoče seljake. Da se pa ne bode dragemu čitatelju treba ukvarjati, s čem nas občutno zadevajo odkladki — ki proizročujejo odpadke — naj povem, da v odlašnji kratke cestne zveze v Ljubljano.

V Podpeči se shajajo tri kantonske ceste, in sicer iz Borovnice, iz Gorice in le za silo porabna z Iga, katera je tako neukretno izpeljana, da glasno upije na ušesa merodajnim krogom, da izpeljejo že pred 25 leti začeto delo z napravo nove ceste iz Podpeči v Lipe, kjer je že cesta skozi Črno vas v Ljubljano narejena, katero tudi mestni magistrat oskrbuje.

Nove ceste je treba izdelati le kratka komaj 1850 metrov dolga proga, katere troški so proračunjeni na 3945 gld. 43 kr.

Zgorej sem omenil, da je že pred 25 leti to delo bilo začeto. Da kdo ne bode o tem dvomil, naj povem, da se je pred 25 leti delal most v Podpeči čez Ljubljaničico; napravila se je lepa ravna cesta iz Gorice; napravila se je namesto stare, po gorskih rebrih izpeljane ceste nova lepo izdelana cesta iz Podpeči proti Borovnici, katera olajšuje promet tamošnjemu prebivalstvu.

Ljubljanski mestni zastop je stavil dolgo vrsto let v proračun 1000 gld. kot donesek k troškom te ceste, a ker se le ni gradila, zbrisala se je ta svota iz proračuna.

V Draždanah se je 238 metrov globoki vodnjak na sv. Antona trgu, ki je 8000 tolarjev veljal, popolnoma usušil.

Vodnjak, ki je bil za neko sladkorno tovarno leta 1885 v Koberiču na Moravskem izvrtan, dajal je iz globočine 150 metrov začetkoma 480 litrov in že drugo leto le samo še 250 litrov vode v minuti; veljal je 8000 gld.

V Moravskem v mestu Prostejevem dala je leta 1885 tvrdka Winter in dr. in občina za dobavo vode v pivovarno in v novo zidano bolnišnico vrtati. Vode se je dobilo kaj veliko; toda za pivovarno se ni mogla rabiti, ker je imela mnogo žveplene kisline v sebi; pa tem boljša je bila za kopelj v bolnišnici.

Ravno tak uspeh je imelo vrtanje vodnjaka za pivovarno v Nenoviču na Moravskem.

Daljši pomislek je tudi ta, ker vplivajo zemeljski potresi na izvrtane vodnjake. Potresi, ki se ne čutijo na površju, se pa pač dobro opazijo v globočini.

Dné 16. novembra 1843. leta se je skalila voja v vodnjaku v Greneli in izmetala v noči mnogo ilovice. Drugo jutro je bila voda zopet čista, pa je je bilo mnogo manj. Še meseca januarja leta 1844 je večkrat pritekla črna voda in še le čez dva meseca je pričela redno teči. V ravno tistem času so čutili potrese v Šerburgu in St. Malu.

Ko se je leta 1850 — 1852 luknja razširila in in tudi globokeje izvrtala, stalo je vso delo okoli 25.000 gld. Pozneje leta 1857 pričel je v mestu Passy znani inženir Kind vodnjak vrtati in je dobil vodo leta 1861.

Vodnjak v Passy-ju je dajal vsako minuto 11.500 litrov vode in oni v Greneli pa v ravno onem času 630 litrov v minuti, a ta je začel oslabevati tako, da je naposled le samo 420 litrov vode v minuti dajal. Opomniti še moram, da je v onem času vodnjak v Passy-ju 20 metrov višje bil od onega v Greneli. Ko sta se oba vodnjaka enako visoka napravila, dobivalo se je v Passy-ju le 5700 l. in v Greneli 460 litrov vode v vsaki minuti. Razvidi se, da je prvi vodnjak dajal po napravi vodnjaka v Passy-ju samo še 70 odstotkov prvotne vodne množine, ako prav sta oba vodnjaka eden od drugega oddaljena tri in pol kilometra ali pol nemške milje. Voda v obeh vodnjakih ima po Celsiju 22° toplote in torej ni pitna.

V Benetkah so izvrtali od leta 1847 do 1856 17 vodnjakov, od katerih pa 9 ne da nobene vode več. Iz družih 8 vodnjakov se pa dobiva 23 do 80 litrov, skupaj 488 litrov vode v vsaki minuti. Eden vodnjak, ki je dajal takoj po zgotovljenju 247 litrov vode, daje sedaj le 76, in drugi, ki je začetkoma

dajal 220 litrov vode, oslabil je na 67 v minuti.

V mestu Tursu na Loari so zvrtili v l. 1830 do 1837 11 vodnjakov, 112 do 117 metrov globokih; več teh vodnjakov, ki so 24 do 31 litrov vode v minuti 3 metre visoko nad površje metali, je popolnoma osahnilo, dočim drugi komaj tretji do sedmi del vode prvotne množine dajajo in tudi več kvišku ne mečejo vode.

V Londonu so napravili vodnjakov 0.457 metrov širokih v premeru in 152 metrov globokih do londonskega apnenca in ti so dajali 700 do 1000 litrov vode vsako minuto, pa voda je slana in mnogokrat kalna.

74 metrov globoki vodnjak pri graščini v draždanskem Starem mestu je metal 113 litrov vode v minuti 4.25 metrov visoko, sedaj pa komaj četrti del in tudi ne več tako visoko.

Vodnjak v draždanskem Novem mestu je 243 metrov globok in je veljal okoli 12.000 tolarjev. Začetkoma je metal 500, sedaj komaj 125 l. vode v minuti 4.53 metrov visoko v zrak. Voda ima 14 stopinj toplote in ima v sebi mnogo mineralnih solij, ni pitna, tudi večinoma ni ne za domačo, ne obrtniško rabo.

Poznejši čas se je jelo zopet delovati za zgradbo te ceste, izdelal se je zopet načrt na ljubo nekemu gospodu tako, da bi se izdelala ta cesta po stari od Podpeči proti Igu — do Jezera, od tam po največjem močvirju in mlakužah z velikom ovinkom do Lip. Kolik nezmislil!

Po prizadevanji nekaterih, ki poznajo razmere in potreba te ceste, izdelal se že tretji načrt ter se s potrebnimi prilogi predložil že lansko leto sl. deželnemu odboru, da ga ta pripravi v zbornico deželnega zbora. Ker je pa veleslavni deželni zbor imel pred seboj, kakor že povedano, tri načrte, imel je odločevati tudi to, po katerem načrtu naj se zgradi ta cesta. Slavni deželni zbor se je odločil za najnovejši načrt, ker je ta v resnici najpraktičnejši in tudi mnogo cenejši. Nasprotniki temu pa so uporabili zopet priliko, da bi delo ustavili. Rekli so, da je izdelovalec načrta in proračuna za to cesto pozabil na „fašine“ (butarice iz vrb), koje bode ukladati, kar bode povzročilo precejšnje troške! Vsled tega poročila sklenil je veleslavni deželni zbor naročiti slavnemu deželnemu odboru, da to stvar temeljito preišče, in da o tem poroča v prihodnjem zasedanju deželnega zbora.

Radovedno se večkrat tu povprašujemo, kakšno bode poročilo. Res se je bil svoječasno potrudil še kot deželni odbornik sedanji gospod deželni glavar v spremstvu dveh gospodov peš iz Podpeči proti Lipam čez vse travnike, kjer je projektovana cesta. Kakšen je bil konečni izrek, ne vemo. — Priporočeno naj bode s tem vsem odločujočim krogom, da zgradba te ceste nikakor več ne zavlačujejo in naj se ravna po besedah sedanjega za blagor podložnikov unetega g. c. kr. okrajnega glavarja, ki se je na lastne troške na lici mesta prepričal in rekel: Če je kaj potreba v ljubljanski okolici narediti, je potreba narediti to cesto.

Iz Globasnice na Koroškem, dné 19. februarija. (Naša borba!) Iz vseh krajev naše mile slovenske domovine čujemo, kako naši ljubi nemškutarji pri novih srenjskih volitvah napenjajo vse sile, da bi si vzdržali vse dosedanje občinske zastope, ali pa si prisvojili še novih srenj, v katerih še niso dosedaj po svojem gospodovali.

Pri tem naskoku na nas verne in zavedne Slovence delajo po dogovorjenem načrtu in skupno liberalni Nemci, brezumni „bauernpuntarji“, in — kar nas najbolj boli — učitelji naših ljudskih šol, akoravno jim je najvišja šolska oblast na Dunaju in tudi deželna šolska oblast v Celovcu že leta 1882 vsako politično rovanje ostro prepovedala.

Kjer je najhujša sila, tam priskoči liberalni nemškutarski stranki še kak imenitnejši gospod v cesarski službi na pomoč. Pravili so nam, da si je vsaj v tej stroki neutrudljivi c. kr. okrajni glavar v Celovcu stekel še večje zasluge, kakor svoje dni v Ljutomeru na Stajerskem.

Pri nas si je pa bivši tajnik srenjskega zastopa, nadučitelj Peter Cenkeli, mnogo, mnogo prizadeval in potrudil, da bi se ovrгла njemu nepovoljna občinska volitev, a hvala Bogu, ni se mu posrečilo.

Njegov ugovor je c. kr. okrajno glavarstvo ovrгло in postavno izvoljeni novi odbor je bil potrjen.

Dné 3. februarija so značajni odborniki enoglasno izvolili vrlega in neustrašivega rodoljuba in poštenjaka gosp. Janeza Jekelja za svojega župana. Slava jim!

Gromoviti možnarjev pok se je po končani volitvi razlegal po Podjurski dolini ter občini in sosedom poročal, da je prevažna županova izvolitev nam po volji v veselje in srečo dognana. To pa je seveda hudo spekle naše propale nasprotnike. Da bi si svojo nevoljo nekoliko ohladili, sklenili so, na novo rovat zoper našo prošnjo za slovensko šolo, za katero sta že lani prosila prejšnji občinski odbor in krajni šolski svet.

Zopet se postavi naš nadučitelj, ki od našega slovenskega kruha živi, na čelo nemirnim rovarjem.

Pravijo, da je šel, ali celó poklican bil v Celovec, poučevati se, kako mu je postopati in prepričati, da se ne uvede slovenščina v našo šolo, katero obiskujejo brez izjeme čisto slovenski otroci.

Za mešetarja mu služi neki voznik, ki komaj nekaj nemških besedic za silo lomi.

Ta izdajica je po mogleju nadučitelja tekal od hiše do hiše in lovil ljudi, da bi se vendar podpisovali za „staro šolo“. Po vseh mogočih spletkah sta nalovila nekoliko podpisov. Usedel se je na

limanice celó mož, ki je lani podpisal prošnjo za slovensko šolo; sedaj se je dal šviga-švaga prekaniti, ker ni imel toliko korajže, da bi ostal mož-beseda.

Seasoma bodo naše ženske bolj pogumne, kakor moški: neka tukajšnja kmetica, katero je oni možicelj nagovarjal, da podpiše prošnjo za nemški pouk, je sitneža zapodila z — metlo od praga in hiše. Živela taka vrla Slovenka!

Mi pa radovedni povprašujemo: Kaj bode več veljalo: ali pametna, postavna in pravična prošnja občinskega odbora in krajnega šolskega sveta, ali podpisi s pritiskom in z zvijačo vovljeni po učitelju in njegovem mešetarju?

Dnevne novice.

V Ljubljani, 19. februarija.

(Deželni zbori) se snidejo, kakor smo že omenili, dné 3. marca.

(Osobna vest.) Profesor na ženskem oddelku goriškega učiteljskega in okr. šolski nadzornik g. Fran Vodopivec je dobil naslov ces. svetovalca.

(Iz Rima) 17. svečana: „Sapienza“, nekdanje papeževo vseučilišče, je včeraj in danes radi dijaških izgrediv zatvorjena. Dalje časa že se je vršila mej dijaški precej živahna agitacija, zahtevali so to in ono, kar se jim seveda ni povsem uresničilo. Slednjič je pred nekimi dnevi profesor hotel k mirnemu proučevanju vednostne stvarine nagibati svoje slušatelje in to je dalo povod, da so nekateri dijaški jeli sikati. Izmed teh je kazen zadela tri, ki so bili od rektorja relegirani. Na to se je stoprav razvnela italijanska mlada kri, začel se je pravi pravcati „strike“ ne samo v Rimu mej svetnimi dijaški, marveč, kakor brzojavljajo, skoro povsod po vseučiliščih, kjer se v družbah dijaški zbirajo ter zahtevajo odpust kazni relegiranim trem dijakom v Rimu. To je torej povod, da je „Sapienza“ včeraj in danes zaprta. Naj pristavim, da je včeraj zjutraj neki šaljivec debelo na zaprta vrata napisal: est locanda — per le chiavi rivolgersi al ministro della pubblica istruzione (daje se v najem; za ključce naj se obrne do ministra javne posvete).

(Nasledki isterske volitve.) Povodom zadnje volitve meseca oktobra v Istri so bili v Kasteliru v poreškem okraju neki nemiri, katere so, kakor veli obtožba, povzročili nekateri agitatorji za dr. Laginjo proti markizu Polesiniju. Zatoženih je bilo 16, od katerih je bilo 14 zaprtih že od oktobra. Obravnava je trajala več dnij v Rovinju. Državno pravdnistvo je zastopal dr. Chersich v italijanskem jeziku, zagovornika sta bila dr. Laginja in dr. Trinajstić. Sodba je bila izrečena v sredo. Jako značilno za isterske razmere je, da je za hrvaške priče sodišče imelo tolmača. Obsojena sta bila dva na 3 mesece, eden na 5 mesecev, eden na 6, trije na 10, štirje na 11, eden na 18 mesecev, dva na 2 leti, dva na 3 leta. Odmerjena kazen je nekda tudi na italijansko prebivalstvo Rovinja naredila velik utis.

(Pomiloščenje.) Od 79 od cesarja pomiloščenih kaznjencev jih je 6 v Mariboru, 4 v Ljubljani, 2 v ženski kaznilnici v Begunjah.

(V Zagrebu) je bil danes popoldne pokopan dr. Blaž Lorković, profesor na zagrebškem vseučilišču, pravi član jugoslovanske akademije, urednik pravnega lista „Mesečnika“ itd. Lorković je bil sloveč hrvatski pisatelj in učenjak, iskren rodoljub in značajan poštenjak, ki je mogel reči sam o sebi: Frangar, nun flectar. Sodeloval je pri mnogih hrvatskih znanstvenih leposlovnih in političnih listih. Vsi hrvatski pravoslavci, ki so obiskovali zagrebško vseučilišče, so bili njegovi učenci. Z njegovo smrtjo je hrvatski narod zadela velika izguba.

(Pogreb g. Urevca v Radovljici) je bil dné 17. t. m. prav dostojen. Slovesno črno mašo je daroval župnik čast. gosp. Novak, pokopal pa je pokojnega njegov naslednik v škofjeloškem uršulinskem samostanu, čast. g. msgr. Mat. Jeriha. Vkljub slabemu vremenu se je sešlo osem čč. gg. duhovnikov in mnogo vernega ljudstva. — Rajni gospod je bil v Radovljici domačin ter je preživel ondi 27 let v zasluženem pokoju. Bil je blag mož, čistega značaja, vnet za vse dobro. Naj v miru počiva!

(Iz Radovljice) se nam piše: Naše gasilno društvo je imelo dné 13. t. m. svojo predpustno veselico v gostilni g. Hirschmana. Udeležba je bila obilna in srečkanje je prineslo marsikomu lep dobitok. — Poleg tega imamo tudi v našem mestu nemško gledališče, ki je bajé vselej razprodano!

Igra se v njem brez dvoma izvrstno, ker so gotovo tu zbrane najboljše igralne moči! Čas bi že bil, da bi takim nemškim komedijantom hrbet pokazali prebivalci slovenskih mest. — Dné 16. t. m. pokopali so v Lescah znanega posestnika in trgovca g. Legata.

(Umrli) je včeraj zjutraj v Podsredi na Stajerskem oče tamošnjega čast. g. župnika A. Lednika, star 77 let. Bil je starček blaga duša. Znanim prijateljem bodi priporočen v blag spomin. Naj v miru počiva!

(Petindvajsetletnica.) Danes je 25 let, ko je umrl naš slavn misijonar Friderik Baraga. Rodil se je dné 29. junija 1797 na gradu v Mali Vasi pri Trebnjem na Dolenjskem; leta 1830 je šel v Ameriko kot misijonar, dné 1. novembra 1853 je bil v Cincinnati posvečen za škofa michiganskega in je umrl leta 1867 dné 19. februarija v Baltimoru za mrtvoudom. Baraga je govoril osem jezikov.

(Občinske volitve na Koroškem.) Piše se nam: V občini Galicija, kjer so prej bili zmagali Slovenci, a se je baš radi tega volitev ovrгла, zmagali so pri drugi volitvi združeni nemškutarji. Svojo zmago so si priborili sevé s skrajnim, nečuvanim terorizmom in nesramnim pritiskom na odvisne volilce ter z raznimi „liberalnimi“ spletkami pri volitvi sami. — V Logivasi, kjer se je iz prav ničevih vzrokov prva volitev ovrгла, zmagali so dné 15. t. m. v drugič prav sijajno našinci. Prav „častno“ so nemškutarji v drugič pozébli. Slava vrlim slovenskim korenjakom! — V Dobeli Vasi je županom izvoljen vrli narodnjak g. Šumah iz Sinčevasi. Zivio!

(Sleparija.) Iz Polhovega Gradca se nam poroča, da sta pretekli teden dva sleparja prišla k nekemu kmetu v naših hribih, hoteč od njega žganje kupiti. Ker jima pa omenjeni kmet ni hotel žganja prodati, rekla sta mu, da sta iz Ljubljane poslana uradnika. Na to sta mu vso hišo preiskala, žganje zapečatila ter mu 3 gl. kazni napovedala. Kmet misleč, da sta v resnici uradnika deželnega zakupa, jima je takoj izplačal zahtevano svoto. — Pač žalostno, da se naši ljudje dadó tako lahko oslepariti od vsacega potepuha. Zločincema so naši orožniki že na sledu. Potreba je, da bi ostro kaznovali take sleparije.

(Akad. društvo „Triglav“) v Gradcu priredi v soboto, dné 20. t. m., svoje VI. redno zborovanje z naslednjim vsporedom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odborovo. 3. Poročilo častnega soda. 4. Kritika o predavanju g. Schwaba. 5. Slučajnosti. — Gostje dobro došli! — Lokal: „Hôtel Kaiserkrone“ (Färbergasse). Začetek točno ob 8. uri zvečer.

(Iz Zagorja) ob Savi se nam piše: V nedeljo, dné 14. t. m., se je, kakor je bilo v Vašem cenjenem listu objavljeno, volil osnovni odbor podružnice družbe sv. Cirila in Metoda. Akoravno se niso razpošiljala posebna vabila, je vendar prišlo mnogo Slovencev in narodnjakov, posebno iz Litije in Smartina. Glavno družbo je zastopal notarski koncipient g. Gregorič, ki nam je s svojim jednatim govorom razložil pomen družbe in na srce polagal, da nikdar ne zapustimo trdnjave, katero smo si sezidali, ampak se branimo do zadnjega moža. Podružnica, v katere odbor so voljeni gg. Medved, Weinberger in Poljšak, šteje nad 40 udov, katero število pa bode do I. obnove zbora izdatno naraslo.

(Iz Ilirske Bistrice) se nam piše: Pratečeno nedeljo je priredila družba strelcev v naši čitalnici predpustno veselico. Mnogo gospode se je zbralo v čitalniški dvorani, vzlic temu, da je bil vstop le povabljenim dovoljen. Streljanje se je kaj povoljno izvršilo in marsikdo, ki je imel mirno roko in bistro oko, je bil vesel lepega dobitka. Igra ni bila dolga, a radi tega izvrstno predstavljana. Izreči moram na tem mestu javno zahvalo vsem gg. igralcem in igralkam; posebno pa g. Z. Res ponosni smemo biti, da imamo v svoji sredi tako izvrstnega igralca. Po igri se je pričel ples. Kakor se sliši, bode čitalnica dne 28. februarija napravila maskarado. — Dne 14. t. m. je umrla na Topolcu neka žena za mrtvoudom. Pomagala je namreč svojemu možu seno na voz nakladati. Ko konča svoje delo, zgrudi se na tla in v tem trenutku mrtva obleži. Pred enim tednom so pa našli pri Žejanah (sodniški okraj Podgrad) ubitega mladeniča; pogrešali so ga že 20 duij. Nekateri osebe so že zaprli, vendar do zdaj niso še ubijalca dobili.

A. K.

(Društvo Marijine bratovščine) v Ljubljani vabi na občni zbor, ki bode v nedeljo dné 21. februarija 1892, dopoludné ob 10. uri v mestni dvorani.

na rotovžu. Dnevni red: 1. Poročilo predstojniškovo; 2. Čitanje zapisnika lanskega občnega zbora. 3. Poročilo o letnem računu 1891. 4. Volitev treh odbornikov in treh računskih preglednikov. 5. Posamezni nasveti članov društva. — Dohodkov je imelo društvo 8190 gld. 39 kr., troškov pa 8182 gld. 82 kr. Med troški je všteta vrnjena glavica dolga v znesku 2500 gld. in 2000 gld., ki so se vložili v mestno hranilnico.

(Narodna čitalnica v Ptuj) vabi k plesnemu venčku v kostumih, kojega priredi dné 28. febr. 1892. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 50 kr., za obitelj 1 gld. Čisti dobiček za dijaško kuhinjo v Ptuj. ODBOR.

(Nesreča.) V Krškem je nedavno gospa kavararja Feslerja tako nesrečno padla po stopnicah, da je mrtva obležala.

(Duhovniške premembe v lavantinski škofiji.) Č. g. J. Kozinec, kapelan v Kostrivnici, je dobil župnijo v Slivnici pri Celji; č. g. M. Tomažič, kapelan v Šmartnem v Šaleški dolini, je postal provizor mestne župnije v Slov. Gradcu; č. g. A. Arzenšek je premešten iz Buč na Ponikvo; č. g. Al. Šoba iz Straž v Šmartino.

Telegrami.

Dunaj, 19. februarja. Mariji Valeriji se je mnogo zboljšalo.

Dunaj, 19. februarja. Finančni minister je predložil državnemu zboru davčno reformo, ki dosedanje dobitkovino in dohodarino (Erwerb- und Einkommensteuer) nadomešča z dobitkovino, davkom od plače in splošno osebno dohodarino z eksistenc-minimom 600 gld. po progresivni lestvici od 0.6 do 4%. Državni zaklad bode dve leti dobival dosedanje dohodke, preostanek pa se bode porabil za znižanje zemljiškega, hišnega in pridobninskega davka, izvzemši delniške družbe in nestalne obrte. Čez dve leti stopi v veljavo stalno znižanje pridobninskega davka, za delniške družbe pa ostane dosedanje. Davke bodo določile komisije na podlagi pridobninskega tarifa, ki obseza 133 točk. Tarifi različni za Dunaj, kraje z manj po 1000, 1000 do 10.000 in nad 10.000 prebivalcev. Najmanjši davek je 1.8, najvišji 5 goldinarjev. Rentni davek bode treba plačevati od državnih obligacij, rente in hranilne vloge pod 525 so davka proste. Osebni dohodninski davek bode treba plačevati do 2000 skupnih dohodkov, odštevši po 25 gld. za vsakega otroka, ki v večjih mestih presega število 2, v manjših 4. Vlada pričakuje od osebnega dohodninskega davka 11.5 do 17.2 milijonov, torej se bode moglo pri hišnem davku odpustiti 2.3 do 3.5 odstotkov, pri hišnorazrednem davku 2.7 do 4.1 odstotkov, pri pridobninskem davku 1.9 do 2.9 odstotkov.

Budimpešta, 18. februarja, „Magyar Ujszag“ poroča, da je za guvernerja avstro-ogerski banki določen državni tajnik ogerskega finančnega ministerstva Ludovik Lang.

Pariz, 19. februarja. Vsled včerajšnjega glasovanja v zbornici bode Freycinet danes izročil demisijo vsega ministerstva.

Belgrad, 18. februarja. Izjava kralja Milana, s katero se odpove vsem pravicam

kraljeve hiše, bode v kratkem predložena skupščini.

Umrli so:

V bolnišnici:

14. februarja. Marija Pogačnik, gostija, 68 let, marasmus.
15. februarja. Jožef Lešnjak, delavec, 54 let, pleurit. exudat.
16. februarja. Tine Upel, gostja, 78 let, marasmus.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	715.8	-1.2	sl. jzpad	sneg	6.50
2. u. pop.	722.7	-1.2	"	"	sneg
9. u. zveč.	726.0	-2.4	"	oblačno	
Srednja temperatura -1.6°, za 1.3° nad normalom					

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja o britki izgubi nepozabnega nam soproga, oziroma očeta in tasta blagorodnega gospoda

Ignacija Šumija,

za mnoge darovane krasne vence, za častno spremstvo k zadnjemu počitku izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem od blizu in daleč, posebno pa p. u. someščanom kranjskim, tukajšnjemu slavnemu gasilnemu društvu in gg. soobratnikom iz Ljubljane in Skofjeloške najglobljejo zahvalo.

V Kranju, dné 17. svečana 1892.

105 1

Žalujoči ostali.

Tuji.

17. februarja.

Pri **Maliču**: Schmidt, Ficht, Lackenbacher, Müller, trgovci, z Dunaja. — Pluhatschek, trgovec, iz Brna. Müller, trgovec, iz Norimberka. — Rackay, artist, s hčerjo; Hirsch, potovalec, iz Budimpešte. — Toman, potovalec, iz Maribora. — dr. Klinek iz Bleda. — Koritnik, duhovnik, iz Starega Trga.

Pri **Sonu**: Vitez Mayer pl. Monte Arabieo, c. in kr. fml., z rodbino; Petrovič, Amberger, Kopstein, Zeltmacher, trgovci; Riewel, potovalec, z Dunaja. — Magnus in Marxsen, trgovca, iz Berolina. — Fatik iz Celovca. — dr. Koczalski z rodbino iz Krakovega. — Bossi, trgovec z lesom, iz Vidna. — Globočnik iz Kranja. — Katarina Budi iz Kostanjeve. — Piščevsky iz Zagreba. — dr. Slane s hčerjo iz Novoga Mesta. — Binter, doktorja soproga, iz Kamnika. — Vondrašek, kooperator, iz Križevca.

Pri **Južnem koto-dvoru**: Crippa, izdelovalec salam, iz Maribora. — Uranešič, vinotrtar, iz Karlova.

„Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice“ registrovana zadruga z neomejenim poroštvom v Ljubljani.

Vabilo k X. rednemu občnemu zboru „Kmetiske posojilnice ljubljanske okolice“ v Ljubljani,

kateri se bode vršil dné 21. februarja 1892 ob 9. uri dopoldne v zadrugi pisarni na Marije Terezije cesti 1. — Dnevni red: 1. Nagovor ravnatelja. — 2. Poročilo blagajnika. — 3. Poročilo nadzorstvenega odbora. — 4. Volitev ravnateljskega odbora in sicer: a) ravnatelja, b) blagajnika, c) kontrolorja in d) 2 namestnikov, f) volitev 3 članov v nadzorstveni odbor. — 5. Predlogi društvenikov. **Ravnateljski odbor.**

Nadzorstvo „Kmetiske posojilnice ljubljanske okolice“ je pregledalo in primerjalo letne račune za leto 1891 in naznanja, da so pregledani letni računi in bilanca razpoloženi na spregled v zadrugi pisarni, kakor to zahteva § 30., al. 4 društvenih pravil.

Nadzorstveni odbor.

Bilanca

Aktiva.		za leto 1891.		Pasiva.	
		gld.	kr.		gld. kr.
1. Gotovina v blagajni sklepom leta 1891	6681	12		1. Glavni deleži (100 à 100)	10000 —
2. Posojila in sicer:				2. Opravični deleži: 210 à goldinarjev 5.—, 178 à gld. 1.—	1228 —
a) proti intabulaciji 91.732 gl.				3. Reservni fond glavnih deležev	6144 49
b) proti menici	53.685			4. Posebni rezervni fond	2254 25
c) proti menici in zastavnemu pismu 20.110	165527			5. Hranilne vloge	152984 65
3. Denarji naloženi pri denarnih zavodih	8352	24		6. Kapitalizovane obresti hranilnih vlog	5679 30
4. Inventar	169	12		7. Za leto 1892 naprej plačane obresti posojil	1227 38
5. Zastale obresti	1010	47		8. Dobitek	2224 58
6. Naporavnani prehodni znesek	270				
	181742	65			181742 65

Ljubljana, dné 4. februarja 1892.

Za ravnateljski odbor: Jan. Knez m. p., V. Jenko m. p., Oton Bayer m. p., A. Knez m. p., J. Verhovnik m. p. — **Za nadzorstveni odbor:** Ivan Rodé m. p., dr. Josip Vošnjak m. p., V. Ogorelec m. p. 91 3—3

— Dunajska borza. —

Dné 19. februarja.

Papirna renta 5%, 16% davka	94	gld. 50	kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	94	"	"
Zlata renta 4%, davka prosta	111	"	"
Papirna renta 5%, davka prosta	102	65	"
Akcijske avstro-ogerske banke, 600 gld.	1035	"	"
Kreditne akcije, 160 gld.	306	"	"
London, 10 funtov stl.	118	30	"
Napoleonondor (20 fr.)	9	38 1/2	"
Cesarski cekini	5	58	"
Nemških mark 100	57	95	"

Dné 18. februarja.

Ogerska zlata renta 4%	107	gld. 60	kr.
Ogerska papirna renta 5%	102	"	35
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	138	"	"
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	148	"	"
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	182	"	50
Zastavna pisma avstr. oer. zem. kred. banke 4%	96	"	15
Zastavna pisma	100	"	55
Kreditne srečke, 100 gld.	185	"	50
St. Genois srečke, 40 gld.	60	"	"

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22	gld. 25	kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	17	"	10
Rudolfove srečke, 10 gld.	20	"	25
Salmove srečke, 40 gld.	61	"	"
Windischgraezove srečke, 20 gld.	57	"	50
Akcijske anglo-avstrijske banke, 200 gld.	156	"	50
Akcijske Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2855	"	"	"
Akcijske južne železnice, 200 gld. sr.	88	"	"
Papirni rubelj	1	"	16
Laških lir 100	45	"	65

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile šte. 10. Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize. Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnic priporočamo: 4% galske propinacijske zadolžnice. 4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercialne banke. 4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo. Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

1864. leta promese
cele gld. 4 1/2 } in 50 kr. kolek.
polovico " 2 1/2 }
Žrebanje že dné 1. marca.
Glavni dobiček 150.000 gld. 7. velj.